

РЕЦЕНЗІЯ

**на науково-дослідницьку роботу Даценко Єлизавети Євгенівни
«Побутування українських народних календарно-обрядових пісень в
смт. Велика Новосілка Волноваського району Донецької області», подану на
участь у Всеукраїнському конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт
учнів-членів Малої академії наук України у 2021/2022 навч. році**

У своєму дослідженні Є. Даценко звертається до цікавої теми, адже важливим є, по-перше, дослідження сучасного побутування українського фольклору в різних регіонах України, в її різних населених пунктах, по-друге - аналіз взаємодії різнонаціональних культур на території нашої країни.

Мету та завдання, методи дослідження в цілому визначено правильно. Матеріалом дослідження автор роботи називає як «47 текстів народних календарно-обрядових пісень, записаних під час польових експедицій у Великій Новосілці Донецької області», так і – помилково - «наукові роботи українських та зарубіжних дослідників».

Структура роботи є досить чіткою. Висновки в цілому відповідають завданням дослідження.

Проте слід звернути увагу на кілька моментів.

Назву 1 розділу – «Класифікація жанрових особливостей календарно-обрядових пісень» - сформульовано неправильно, адже йдеться про класифікацію пісень, а не їх жанрових особливостей. До цього розділу необґрунтовано включено параграф «Загальна характеристика смт. Велика Новосілка Волноваського району Донецької області (розташування, історичний екскурс, чисельність, національний склад).

Відомості про використані джерела складено не за вимогами ДСТУ 8302:2015.

Є в роботі й окремі помилки різних типів, повтори.

Але, незважаючи на висловлені зауваження, робота Є. Даценко є самостійним науковим дослідженням, тому рекомендується до публічного захисту на Всеукраїнському конкурсі науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України.

Кандидат педагогічних наук,
доцент

Ледняк Ю. В.

II (обласний) етап Всеукраїнського конкурсу-захисту
науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України
2022 року
РЕЦЕНЗІЯ

на науково-дослідницьку роботу

Наукове відділення літературознавство, фольклористика та мистецтвознавство
Секція фольклористика

Автор Дігтяренко Марія Олександрівна

Тема роботи «Побутування українських народних прислів'їв про рослини в грецькому середовищі»

Актуальність вказаного дослідження не викликає сумнівів, робота має всі необхідні структурні компоненти, проведені значні пошукові розвідки. Але, на жаль, присутні й деякі огріхи. Так, у назві роботи зазначено про побутування прислів'їв, та в основній частині йдеться про прислів'я та приказки.

У дослідженні висловів, пов'язаних із древніми магічними діями... доцільно було б підібрати приклади, пов'язані виключно з рослинним світом. Також значну увагу в роботі зосереджено на дослідженні етимології назв рослин, їхнього розселення та поширення, а не побутування у складі народних прислів'їв.

М. О. Дігтяренко у переліку завдань запланувала розглянути якою мірою прислів'я про рослини розчинилися в грецькому народі, але у висновках відсутні чіткі результати щодо цієї розвідки.

У роботі наявні незначні технічні огріхи, є зауваження щодо оформлення списку використаних джерел.

Рецензент: кандидат філологічних наук
доцент кафедри української
мови та літератури
ДВНЗ «Донбаський державний
педагогічний університет»
Тендітна Надія Миколаївна
(вчене звання, ПІБ)

(підпис)

«07» лютого 2022 р.

II (обласний) етап Всеукраїнського конкурсу-захисту
науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України
2022 року
РЕЦЕНЗІЯ

на науково-дослідницьку роботу

Наукове відділення літературознавство, фольклористика та
мистецтвознавство

Секція фольклористика

Автор Діденко Аліна Ігорівна

Тема роботи «Жанрово-тематичні особливості народної неказкової прози сіл
Тетянівка, Ярова Краматорського району Донецької області»

Актуальність дослідження Діденко Аліни зумовлене необхідністю осмислення відображених в усній народній творчості народу, зокрема у прозовому неказковому фольклорі, історичних подій і суспільно-політичних потрясінь різних періодів життя українського народу. У першому розділі подано визначення й класифікацію епічних жанрів неказкової прози. За основу визначення жанрів документалістики дослідниця досить вдало використала праці провідних українських фольклористів, у яких вичерпно розроблялася означена проблема.

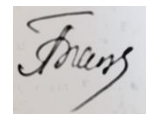
Аналіз жанрово-тематичних особливостей переказів, народних оповідань, бувальщин, легенд як елементів усної неказкової прози; проведено на матеріалі текстів, записаних від жителів сіл Тетянівка, Ярова Краматорського району Донецької області. У науковій праці оброблено й проаналізовано 15 зразків усної неказкової прози; визначено, що основними жанрами фольклорного епосу досліджуваного періоду на території сіл Тетянівка, Ярова є *історичні перекази (6 зразків), історичні народні оповідання (4 зразки), бувальщини – меморати й фабулати (5 зразків)*. Героями переказів стали монахи Святогірського монастиря, селяни; радянські солдати часів Другої світової війни. Вагомою перевагою роботи є збереження стилістичних та діалектологічних особливостей мовлення респондентів. Проаналізоване дослідження заслуговує на високу оцінку.

Рецензент: кандидат філологічних наук
доцент кафедри української
мови та літератури

ДВНЗ «Донбаський державний
педагогічний університет»

Жижченко Лариса Борисівна

(вчене звання, ПШБ)

(підпис)

«07» лютого 2022 р.

Підпис Жижченко Л. Б. засвідчую:

Начальник відділу кадрів

Сілін Є. С.

(підпис)

РЕЦЕНЗІЯ

на науково-дослідницьку роботу Дмитрук Дар'ї Олегівни «Трансформація фольклорних творів у мемах», подану на участь у Всеукраїнському конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2021/2022 навч. році

У своєму дослідженні Д. Дмитрук звертається до цікавої теми, адже визначення інтернет-мемів як явища постфольклору не є загальноприйнятим у наукових колах.

Проте автор роботи недостатньо обґрунтувала актуальність теми дослідження: ступінь розробки досліджуваної проблеми у фольклористиці не визначено. Мету роботи в цілому визначено правильно, при визначенні завдань допущено низку помилок (наприклад, не вказано на необхідність розгляду понять «фольклор» і «постфольклор», основних рис фольклору).

При визначенні методів дослідження теж допущено помилки: так, наприклад, не вказано, як саме використано структуральний метод дослідження, «що передбачає висвітлення специфіки тексту як динамічної художньої цілісності українського фольклору» (с. 5). Як методи дослідження, крім структурального, «порівняльного аналізу жанрової специфіки мемів та фольклорних творів» та «методу діагностики (анкетування) використання мемів в учнівському середовищі», вказано також «теоретичні та емпіричні методи», що свідчить про недостатнє розуміння автором роботи питання про методи наукового дослідження.

Структура роботи є досить чіткою та логічною.

Зроблені висновки не повністю відповідають поставленим завданням (див., наприклад, завдання «класифікувати меми та запропонувати кілька опорних класифікацій для розгляду та подальшого аналіз» та «дати коротку характеристику нових медіа та визначити, чим вони відрізняються від традиційних, щоб простежити, як зі зміною функціонування медіа з'являються нові терміни та засоби, у тому числі – меми»).

Слід також відзначити наявність у роботі моментів некоректного цитування - відсутності лапок, вказівок на конкретну сторінку цитованої праці та ін. (див., наприклад, с. 3, с. 11) 8 – 10) або навіть плагіату (див., наприклад, с. 8 – 10 // <http://bukvar.su/kultura-i-iskusstvo/147347-Fenomen-fol-klora-i-ego-vospitatel-noe-znachenie.html>), с. 20 // Григоренко І. В. Інтернет-фольклор: основні теоретичні підходи до визначення поняття. *Гуманітарний корпус: збірник наукових статей з актуальних проблем філософії, культурології, психології, педагогіки та історії.*

Випуск 23 (том 1). Вінниця: ТОВ Нілан-ЛТД, 2019. С. 70 – 72).

У бібліографічному описі допущено багато помилок.

Є в роботі й окремі граматичні та стильові помилки.

Але, незважаючи на висловлені зауваження, дослідження Д. Дмитрук містить наукову складову, тому рекомендується до публічного захисту на Всеукраїнському конкурсі науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України.

Кандидат педагогічних наук,
доцент

Ледняк Ю. В.

II (обласний) етап Всеукраїнського конкурсу-захисту
науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України
2022 року
РЕЦЕНЗІЯ

на науково-дослідницьку роботу

Наукове відділення літературознавство, фольклористика та мистецтвознавство
Секція фольклористика

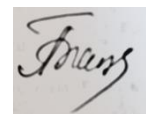
Автор Долгарева Олеся Вадимівна

Тема роботи «Жанрово-тематичні особливості фольклорної пісні греків-умурів
(на матеріалі вокального ансамблю «Бир Тайфа» селища Старий Крим)

Дослідницький проєкт Долгаревої Олесі присвячено жанровим особливостям фольклорної пісні греків Приазов'я. Для фольклорного аналізу використано тексти пісень, які збирає, записує та зберігає вокальний колектив «Бир Тайфа». Респондентами стали вокалісти ансамблю селища Старий Крим. Тексти пісень, які обрано за об'єкт аналізу, представлено грецькою та українською мовою. Дослідниця звертає увагу на спосіб виконання урумських пісень, інструментальну та вокальну музику, тощо. У другому розділі подано розподіл пісень за тематичними групами, здійснено їх коротку характеристику. Означені аспекти дослідження створюють привабливість аналізованого тексту.

Проте, для того щоб наукова праця мала завершений вигляд та відповідала тим завданням, які автор виписує в роботі, необхідно відкоректувати матеріал дослідження: розмежувати спосіб виконання та жанрові особливості пісень, тематичні визначення та аналіз фольклорних текстів. Розмежувати необхідно поняття формування фольклору греків та культурну історію регіону. Можливо, у роботі такого тематичного спрямування не варто розглядати таке широке поняття, як теоретичні аспекти фольклору. Зауваження мають рекомендований характер.

Рецензент: кандидат філологічних наук
доцент кафедри української
мови та літератури
ДВНЗ «Донбаський державний
педагогічний університет»
Жижченко Лариса Борисівна
(вчене звання, ПІБ)

(підпис)

«07» лютого 2022 р.

Підпис Жижченко Л. Б. засвідчую:

Начальник відділу кадрів

Сілін Є. С.

(підпис)

II (обласний) етап Всеукраїнського конкурсу-захисту
науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України
2022 року

РЕЦЕНЗІЯ

на науково-дослідницьку роботу

Наукове відділення літературознавство, фольклористика та мистецтвознавство
Секція фольклористика

Автор Хараман Аліна Сергіївна

Тема роботи «Українська народна балада села Андріївка: естетичний аспект»

Актуальність вказаного дослідження не викликає сумнівів, робота має чітко побудовану структуру, проведені ґрунтовні польові дослідження.

У новизні роботи зазначено про дослідження втілення естетичної категорії драматичного в українських народних баладах на новому автентичному матеріалі. Не зовсім зрозуміло, який зміст вкладено в поняття «новому» та «автентичному».

Не коректним видається твердження у висновках про те, що було з'ясовано, що естетична категорія драматичного є однією з основних для жанру української народної балади. Адже вже у самому визначенні балади звучить, що це жанр ліро-епічної поезії фантастичного, історико-героїчного або соціально-побутового характеру з драматичним сюжетом.

У роботі наявні й незначні технічні огріхи, є зауваження щодо оформлення списку використаних джерел. Виникають певні сумніви й щодо опрацювання деякої літератури, зокрема розвідки Михайла Драгоманова про українську народну словесність і письменство 1899 року видання.

Рецензент: кандидат філологічних наук, доцент

Тендітна Надія Миколаївна

(вчене звання, ПІБ)

(підпис)

«07» лютого 2022 р.